

Дяченко Ю.
Студентка I курсу, гр. БХФ-2-19
Науковий керівник канд. соціол. наук, доцент Черняк Д. С.
Київський національний університет технологій та дизайну
м. Київ, Україна

ФАЛЕС МІЛЕТСЬКИЙ

Фалес Мілетський – давньогрецький філософ, математик, вважається одним з родоначальників грецької філософії, засновник Мілетської школи, військовий інженер при війську Креза, активний учасник політичного життя Мілета, автор теорії об'єднання іонійських полісів.

За словами Аристотеля Фалес був першим грецьким філософом, одним з семи мудреців. Діоген Лаертський так характеризує Фалеса: «Между семью мудрецами Фалес - мудрец-звездочет», «Град ионийский Милет воскормил и возвигнул Фалеса, в мудрости старшого всех, в звезды вперяющих ум».

Власні твори Фалеса не збереглися до наших днів, проте традиція приписує йому такі роботи: «Про сонцевороти», «Про рівнодення».

Мислитель захоплювався подорожами, займався торгівлею, що вплинуло на його кругозір, знання в різних галузях науки (математика, фізика, географія, астрономія та ін.).

Вважається, що Фалес відкрив для греків сузір'я Малої Ведмедиці, ввів календар на зразок єгипетського, створив математичний метод з вивчення руху небесних тіл, заклав основи гілозоїзму, передбачив сонячне затемнення (585 р. до н.е.), відкрив тривалість року та розділив його на триста шістьдесят п'ять днів.

Мислитель сформулював ряд геометричних теорем, зокрема: вертикальні кути рівні; має місце рівність трикутників по одній стороні і двом прилеглим до неї кутам; кути при основі рівнобедреного трикутника рівні; діаметр ділить коло на дві рівні частини; вписаний кут, що спирається на діаметр, є прямим. Фалесу приписують вирішення

геометричних завдань, що мали практичне значення, зокрема: визначення відстані корабля на морі від Мілетської гавані та висоти піраміди за довжиною її тіні.

Фалес - засновник геоцентричної системи світу, вважав, що Земля є центром, навколо якого відбувається обертання небесних явищ. Першим проголосив душу субстанцією, що само рухається. В основі концепції створення світу, на думку мислителя, має бути теорія про походження всього суцього з води (все виникає з води і в неї перетворюється), а світ вважав одухотвореним та повним божеств.

До найбільш відомих висловів Фалеса відносять наступні:

«На питання, що важко? - «Знати себе».

Що легко? - «Наставляти іншого».

Що найсолідше? - «Успіх».

Як найлегше переносити нещастя? «Якщо бачиш, що ворогам доводиться ще гірше».

Як нам прожити найкраще і найправедніше життя? – «Якщо самі не будемо робити того, в чому звинувачуємо інших». [6, 103]

Література

1. Бакина В.И. Раннегреческая философия и наука. Фалес Милетский (VI в. до н.э.) // Общество: философия, история, культура. – 2017.
2. Диоген Лаэртский О жизни, учениях и изречениях знаменитых философов // Редактор и автор вступ. статьи А.Ф.Лосев. Перевод М.Л. Гаспарова. Академия наук СРСР, институт философии. - Изд-во «Мысль», Москва, 1986. – 571 с.
3. Панченко Д.В. Фалес: рождение философии и науки // Некоторые проблемы истории античной науки : Сборник научных трудов / Отв. ред. А. И. Зайцев, Б. И. Козлов. — Л.: Главная астрономическая обсерватория, 1989. — с.16–36. // <http://www.sno.pro1.ru/lib/npian/3.htm>

4. Радлов

Э.Л., Бобынин

В.В. Фалес

Милетский // Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона: в 86 т. (82 т. и 4 доп.). — СПб., 1890—1907. // www.ru.m.wikisource.org

5. Філософія, політологія, соціологія: Видатні діячі філософської та соціально-політичної думки: словник-довідник для студентів денної, заочно-дистанційної форми навчання освітнього ступеня "бакалавр" / упор.: А. В. Сакун, Т. І. Кадлубович, Д. С. Черняк. - Київ : КНУТД, 2018 - . Частина 1. – 2018. – 188 с.

6. Фрегменты ранних греческих философов. Часть I. От эпических теокосмогоний до возникновения атомистики. Отв. ред. И.Д. Рожанский., М.: Изд-во «Наука», 1989. – 575 с.